

Ліс рубають - тріски летять...

Серед прадавніх поліських лісів поруч із норавливою, швидкоплинною Горинню розкинулося мальовниче село Тріскіні Ремчицької сільської ради. Разом із хутором Копище тут налічується 369 господарських дворів, де мешкають 1680 працюючих і гостинних селян. Нещодавно завітали сюди, аби поцікавитися їхніми успіхами та проблемами, повсякденним життям.

Село плотогонів–плисаків

Дослідити етимологію назви села Тріскіні дуже важко. До 1753 року його йменували як Тріскінічі, у 1769-1772 рр. – Тріскун, і тільки 1850 року – Тріскіні. Отже, виходила множинна ойконіма на «і».

Відоме село з 1753 року, як і Яринівка (Ресиновка). Було прописане до сусідніх Ремчиць Луцького повіту, де на березі річки Горинь була рема, сплавна контора та річкова пристань. Рема – це місце біля річки, де плотогони–плисаки сплавляли плоти. Для цього вибирали луку, утворену рікою. Вона тягнулася правим берегом Горині біля сіл Тутовичі – Цепцевичі, Тріскіні – Ремчиці. Напевно, сюди, на цю велику долину взимку вивозили з навколишніх лісів стовбури дерев (гілля обрубували в лісі). Тут же, на ремі, складали їх у штабелі, а також піддавали необхідній обробці: стовбури за допомогою спеціальних скоб очистили від кори, на примітивних тартаках виготовляли бруски для копалень, шахт, а пізніше й для залізниці. Навесні, коли ріка входила в береги й вода трохи теплішала, сплавники бралися в'язати плоти, на яких переправляли готову продукцію.

...Отже, очищеної зі стовбурів дерев кори, сучків, трісок було на цій ремі вдосталь. Як кажуть у народі, ліс рубають - тріски летять. Оскільки плотогонам та й іншому робочому люду потрібне було якесь пристанище, тут почали оселятися мешканці – наполовину селяни, наполовину ремісники – плотогони–плисаки. Знавці цікавого й сміливого ремесла. Назва с. Тріскіні походить від слова «тріски». А от із побратимами населеному пункту не пощастило. Є лише с. Тріски у Хмельницькій області, а також с. Тріщуки – у Львівській.

Школа та співпраця

По-сучасному виглядає приміщення Тріскінської ЗОШ I-III ступенів. Міцна двоповерхова будівля сільського освітнього закладу, де створені належні умови для навчання та виховання школярів, нагадує міську.

- До 1982 року, - розповів молодий директор Віктор Басистий, - вчили дітей у дідівських хатах. Саме тоді відкрили новий навчальний заклад. Нині тут здобувають освіту 293 учні, яких опікують 29 педагогів. З 2005 року, на вимогу батьків, школа стала середньою, бо учням було складно продовжувати навчання, добираючись у Цепцевичі та Ремчиці. З кожним навчальним роком кількість першокласників збільшується. Ось і нинішнього сіли за парти аж 43 дитини. Прогноз на наступні теж не менший. Уроки проводимо в півтори зміни. 5-6 класи розпочинають їх з 11 години. Отже, є проблема з класними кімнатами, сподіваємося на добудову приміщення. Той факт, що молодь залишається в селі, збільшується кількість дітей, тільки радує.

Колектив молодий, дружний, спроможний виконати всі завдання, що ставить держава в царині навчання та виховання підростаючого покоління. На це спрямована організація навчально-виховного процесу, позакласна та позашкільна робота. Мають тут свої традиції, проводять чимало заходів до державних і християнських свят. Працюють три платні гуртки: з іноземної мови, початкового технічного моделювання та бісероплетіння, решта – безоплатні. Кожен учитель-предметник, окрім уроків, намагається зацікавити учнів саме через такі заняття.

Завдяки міцним знанням вихованці закладу беруть участь у районних, обласних і всеукраїнських олімпіадах і конкурсах, де посідають високі місця. Гордістю школи є Влад Кусковець, Інна Ткач, Олена Кедрич, Оксана Кусковець й ін. А у Всеукраїнському конкурсі з англійської мови «Гринвіч» золотими та срібними призерами стали Едуард Жупило, Роман Кусковець, Ростислав Корнійчук, Ростислав Гордійчук, Рувим Дмитришин. Їх нагородили сертифікатами переможців і цінними подарунками.

Великого значення надають військово-патріотичному та фізичному вихованню школярів. Перед входом у заклад відкрили меморіальну дошку на честь колишнього учня, воїна-інтернаціоналіста Сергія Мінчука, який загинув в Афганістані в 1987 році. Часто проводять змагання з футболу, волейболу, баскетболу й інших видів спорту.

За кошти Європейського Союзу та Програми розвитку ООН в Україні, бюджету Сарненського району та громадської організації «Надія» здійснили проект «Енергозберігаючі заходи в ЗОШ I-III ст. с. Тріскині» - замінили всі старі дерев'яні вікна на металопластикові, вхідні двері, що значно поліпшило тепловий режим. У цьому велика заслуга сільського голови Леоніда Доліда, який постійно турбується про дітей. На другому етапі - проект громади «Інноваційні енергозберігаючі заходи в школі с. Тріскині. Реконструкція системи опалення зі встановленням піролізних котлів». Така модернізація допоможе зекономити паливні ресурси й у приміщенні стане ще тепліше. Зараз же школа забезпечена паливом.

Молодь залишається в селі

Наперекір усім твердженням про вимираючі українські села в Тріскинях молоді люди залишаються жити. А будуються з таким розмахом, що позаздрили б в інших населених пунктах. У цьому переконалися, побувавши на нових вулицях: Молодіжній і Набережній. Тут височіють не просто будиночки, а гарні котеджі. З початку року на весільний рушничок щастя стали 20 пар молодят. Звичайно, як і всюди, в селі дошкуляє безробіття, але виручають сезонні заробітки в ближньому зарубіжжі. А що вдієш? Мусять люди якимось виживати.

А ще тут мешкають чимало багатодітних сімей. Житло будують велике, просторе, бо ж і дітям треба в майбутньому десь оселитися. До однієї з таких родин вирішили завітати. Правда, найбільшу, де виховують аж 14 синів і донечок, не вдалося відвідати, бо батьки поїхали до райцентру.

Радо зустріли газетярів в обійсті Надії та Петра Прозапасів. Хоча родина молода, але вже встигли звести чудовий котедж на вулиці Молодіжній. Троє малолітніх дітей леліють вони.

- Я місцева, - каже привітна господиня, - чоловік із Цепцевич. Побралися у 2010 році, коли закінчувала 3 курс Костопільського медичного училища. Шість місяців працювала медсестрою в Сарненській ЦРЛ, нині в декретній відпустці по догляду за дитиною. У парі з Анатолієм ставимо на ноги двох синів - Петра й Анатолія та донечку Анну. Чоловік на сезонних заробітках. Він хоча й не навчався, але на всі руки майстер. Хороший будівельник, бачите, скільки зробив всього в домі! Звичайно, багато допомагають батьки. Крім того, обробляють землю, ведуть домашнє господарство. Хоча хліва збудувати не встигли, та живність тримають під тимчасовим накриттям. Тож мають ще й 25 бройлерів, 20 качок і 15 індиків. А ще планують придбати поросят і корову. Інакше, кажуть, буде важко виживати родині з дітьми.

Здоров'я односельців – основний показник

Охороною здоров'я мешканців займається сільський ФАП, яким завідує досвідчена Алла Кусковець.

- Медичну допомогу, - зазначила Алла Володимирівна, - надаємо 1680 жителям Тріскинь і хутора Копище. Ведемо амбулаторний прийом і ходимо на виклики. Велику допомогу в роботі надають акушерка Майя Валько та санітарка Віра Мосійчук. З настанням холодів люди більше хворіють, ніж літом. Працюємо організовано, відповідально, бо знаємо, що стан здоров'я односельців – це основний показник діяльності. Та й маємо від того велике моральне задоволення. Повідала, що в останні роки значно молодіє гіпертонічна хвороба, часто звертаються селяни з ГРВІ, серцево-судинними захворюваннями. Відрадно, що ліків є вдосталь. Звичайно, у зимову пору важче дістатися до пацієнтів, але сільська рада вчасно прочищає вулиці від снігу, допомагають і жителі власним транспортом. Тому проблем не виникало.

Велике значення мають профілактичні щеплення малюків з раннього віку. Проте батьки, особливо віруючі, відмовляються від них, чим ставлять під загрозу здоров'я власних дітей.

У ФАПі функціонують кабінети імунопрофілактики, маніпуляційний, акушерський, фельдшерський. До зими також повністю підготовлені. Варто додати, що в приміщенні й біля нього чисто, охайно, зроблений належний ремонт.

СКДК «Краяни»

У Ремчицький культурно-дозвіллевий комплекс «Краяни» входять села Яринівка, Ремчиці та Тріскині. В останньому селі активно працюють школа, ФАП, клуб і бібліотека. За словами завідуючої Тріскинським сільським клубом Олени Параниці та бібліотекаря Віти Прозапас, масові заходи проводять спільно, на які завжди приходять багато глядачів. Так, до Дня Державного прапора пройшов флеш-моб «Ми любимо свою Україну». Учасники розфарбували сільську зупинку в кольори національного прапора. На «Музейних гостинах» у Сарнах продавали свої вироби, а зароблені кошти віддали на військові потреби для АТО. У зв'язку з ситуацією в Україні заходи проходять у рамках тематики без розважальних заходів.

Михайло МАЛАФЕЙ.